

[Clausager.]

Lidt skal jeg vel sige om selve Sagen, det er man jo nødt til. Jeg vil da sige først, at der er to Spørgsmaal, der for Øjeblikket beskæftiger Folk mere end andre og mere end Tilfældet har været i lang Tid. Det er den store Arbejdsløshed og den stigende Dyrtid. Det er ogsaa alvorlige Spørgsmaal, og der er Grund til at sætte alle Kræfter ind for at faa raadet Bod paa dem, og mange er overrasket over, at det er blevet saadan. Mange Mennesker troede nemlig for godt 8 Aar siden, at det maatte passe, hvad den højtærede Statsminister i Spidsen for Socialdemokratiet foregøglede Vælgerne, at naar bare man vilde følge dem, skulde alting blive godt. I en Tale, den højtærede Statsminister holdt, og som er refereret i „Social-Demokraten“ for den 14. April 1929, trækker han Linierne op for Socialdemokratiets Syn paa Arbejdsløshedens Bekæmpelse. Det er Valgets vigtigste Spørgsmaal, siger han, og det er nødvendigt af Hensyn til Moral og Tusinders Velfærd at bekæmpe den saa meget som muligt. Og „Social-Demokraten“ skrev 6 Dage efter i et Valgopraab: Socialdemokratiet er det eneste Parti, der kan løse Erhvervs-krisen. Saa maa almindelige normale Mennesker da faa den Tro, at Socialdemokraterne baade kunde og vilde afskaffe Arbejdsløsheden, og det var vel nok for en Del af den Grund, at Valget i 1929 gav Socialdemokratiet saa stor Fremgang, som Tilfældet var.

Og hvordan er det saa blevet? Ja, man maa i Sandhed sige, at alle de Vælgere, der mente, at det skulde blive saa dejligt, maa sande, at det faktisk er meget skidt, for Arbejdsløsheden er forstørret, er vel op imod fordoblet, og Dyrtiden er stigende. Nu skal jeg villigt indrømme, at for indtil et Aars Tid siden kunde Ministeriet skyde sig ind under dette: Vi har ikke den fulde parlamentariske Magt, vi har ikke Magten over dette gamle, forbenede Overhus ovre i den anden Ende af Rigsdagsbygningen. De kunde sige med nogen Ret og kunde faa mange til at tro paa, at det var Aarsagen til, at de ikke kunde føre Folket frem til de bedre Tilstande, de havde lovet eller foregøglet det. Men nu siden Landstingsvalget i 1936 er det jo i Orden. Nu har de Magten, hvad er der saa i Vejen? Hvorfor skyder man nu det til Side, man fik Folk i 1929 til at tro paa, at der kunde udrettes?

Kan de ikke? Nej, jeg tror for min Part ikke, de kan paa den Maade, de griber Sagen an. Naar de søger at løse de vanskelige Spørgsmaal paa den Maade, de har

grebet Sagen an gennem deres Forvaltning af Valutacentralen, gennem hele deres Erhvervspolitik, saa kan det aldrig blive godt. Det er ganske umuligt. Planøkonomien, som de er gaaet ind for, har medført ujævne Indtjeningsforhold, større Arbejdsløshed og voksende Dyrtid. Man tror vel sagtens, at naar man begunstiger Hjemmevirksomhederne, Hjemmeindustrien og lader danske Hænder komme i Gang med det Arbejde at fremstille de Varer, man ellers skulde indføre, afhjælper man nogen Arbejdsløshed. Ja, maaske, men det kan ogsaa godt være, at man fremkalder des større Arbejdsløshed paa andre Omraader. De lægger sig i Vejen for en sund og naturlig Byttehandel med Varer. Een Nation kan fremstille udmærket gode og billige Varer af een Slags og i Overflod deraf, mere, end den selv kan bruge. En anden Nation har det modsat, og intet er da naturligere, end at de bytter.

Men denne Regering har faaet den Idé, at naar det danske Folk skal bytte Varer med Udlandet, skal det danske Folk af med Færdigvarer, og de andre skal give os Raastoffer og Halvfabrikata. Man kan spørge: Hvor i al Verden staar det skrevet, at den danske Nation skal have den Praeferencestilling, at den skal kunne gøre den bedst mulige Byttehandel eksportmæssigt set, at den skal kunne sige til andre: I kan ikke komme af med jeres Færdigvarer, men I skal tage imod vore, og vi vil have Raastoffer og Halvfabrikata eller rede Penge? Jeg begriber ikke, at man virkelig kan hævde en saadan Politik, og at man kan tro, at den vil være til Gavn i det lange Løb, for den vil uvægerlig føre med sig dybtgaaende Ændringer i dansk Erhvervsliv og dets Opbygningsmaade. Det er da klart. Men hvis man virkelig tilstræber at faa Landbrugsproduktionen og Landbrugseksporten — og Fiskeriet maa vi tage med — trykket ned til et lavere Niveau, saa der ikke er saa meget at eksportere, og Industrien udvidet, saa er de Herrer inde paa den rigtige Vej ud fra deres Syn. Men saa vil det ikke give Mindskelse af Arbejdsløsheden og heller ikke bevirke rimelige Tider og heller ikke modvirke Dyrtiden.

Vi har jo hørt det fra Socialdemokraterne, fra Regeringen — vi har ganske vist hørt noget andet fra et radikalt Medlem af Regeringen, men vi har hørt det fra Socialdemokrater, baade Socialministeren og Statsministeren: Det er meningsløst at tage Færdigvarer ind i større Mængde, det skaber Arbejdsløshed herhjemme. Det er, siger jeg, forkert. Det er fuldstændig me-